

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ПЕДІАТРІЇ,
АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ ІМ. АКАД. О.М. ЛУК'ЯНОВОЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДУ «ІПАГ ім.
акад. О.М. Лук'янової НАМН
України» (протокол № 5 від 1.06.
2020 р.)

Директор інституту,
академік НАМН України.

професор

Ю.Г. Антипкін

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДІАТРІЯ»**

підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

галузь знань	22 Охорона здоров'я
спеціальність	228 Педіатрія
спеціалізація (наукова спеціальність)	педіатрія
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Форма навчання	очна (денна, вечірня), заочна
Тривалість навчання	12 кредитів (360 годин)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ

№п/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, місце роботи, посада
1	Антипкін Юрій Генадійович	академік НАМН України, доктор медичних наук, професор, директор Державної установи «Інститут ПАГ ім. акад. О.М. Лук'янової НАМН України»
2	Лапшин Володимир Федорович	доктор медичних наук, професор, зам. директора, завідувач групою проблем алергії та імунореабілітації дітей
3	Знаменська Тетяна Костянтинівна	доктор медичних наук, професор, завідувач відділення неонатології
4	Муквіч Олена Миколаївна	доктор медичних наук, професор, завідувач відділення дитячої ревматології та аутозапальних захворювань
5	Омельченко Людмила Іванівна	доктор медичних наук, професор, головний науковий співробітник відділення дитячої ревматології та аутозапальних захворювань
6	Березенко Валентина Сергіївна	доктор медичних наук, професор, Учений секретар інституту, завідувач відділення гепатології:
7	Шадрін Олег Геннадійович	доктор медичних наук, професор, завідувач відділення проблем харчування та соматичних захворювань дітей раннього віку
8	Уманець Тетяна Рудольфівна	доктор медичних наук, головний науковий співробітник відділення проблем алергії та імунореабілітації дітей

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Педіатрія» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії спеціальності Педіатрія

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання навчальної дисципліни: підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії відповідно спеціалізовано-професійним компетенціям за спеціальністю "Педіатрія", призначена для аспірантів денної очної та заочної форми навчання.

Кількість кредитів 12 кредитів

Загальна кількість годин 360 годин

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й та 3-й	2-й та 3-й
Семестр	
3-й, 4-й, 5-й	3-й, 4-й, 5-й
Лекції	
20 год.	20 год.
Практичні заняття	
40 год.	40 год.
Семінарські заняття	
40 год.	40 год.
Самостійна робота	
260 год.	260 год.

Навчальний план та програма підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю «Педіатрія» призначені для підготовки аспірантів денної очної та заочної форм навчання спеціалізовано-професійними компетенціями за спеціальністю 228 "Педіатрія" і являються нормативним документом, в якому визначається зміст навчання, встановлюються вимоги до обсягу та рівня підготовки.

Зміст програми охоплює весь обсяг теоретичних знань і практичних навичок відповідно спеціалізовано-професійним компетенціям за спеціальністю "Педіатрія", призначена для аспірантів очної (денної, вечірньої), заочної форм навчання. Програму побудовано за системою блоків.

Основними блоками є 18 педіатричних курсів програми. Курс – це відносно самостійна частина програми, в якій подана значна за обсягом теоретична і практична інформація з певної галузі педіатрії. Курси розбито на розділи, кожний з яких включає кілька тем, а кожна тема складається з окремих елементів. Для полегшення орієнтації в програмі та впорядкування інформації, що міститься в ній, курси і розділи закодовано. Деякі курси (наприклад – “спеціальні методи дослідження”) можуть викладатися в спеціалізованих відділеннях або комплексно – в відділеннях, де викладаються основні курси програми. Для виконання даної програми в процесі навчання передбачено такі види занять: лекції, практичні заняття, різні види семінарів. Під час навчання відповідно до навчального плану аспіранти підвищують рівень теоретичної підготовки та оволодівають практичними навиками. Теоретична підготовка передбачає обов’язкове відвідування лекцій, активну участь в семінарських та практичних заняттях, науково-практичних і патолого-анатомічних конференціях, що складає більше $\frac{1}{4}$ частини курсу. Найбільш доцільне співвідношення лекційних, практичних і семінарських занять на циклах спеціалізації : 20% - 40% - 40%. При складанні тематичних планів на кафедрі педіатрії заняття проводяться з урахуванням методологічних підходів інтегрованого ведення поширених хвороб дитячого віку. Крім цього, планується самостійна робота аспірантів. Самостійна робота складає менше $\frac{3}{4}$ від загального курсу і складається з роботи в клініці (курація хворих під керівництвом керівника, чергування в клініці, участь в проведенні лабораторно-інструментальних обстежень), бібліотеці вищого навчального закладу, комп’ютерних класах, навчальних кабінетах для відпрацювання практичних навичок із застосуванням муляжів. В необхідних випадках ця робота проводиться відповідно до заздалегідь складеного графіка, що гарантує можливість індивідуального доступу аспіранта до потрібних дидактичних засобів. Для виявлення рівня знань і навиків після кожного розділу програми проводиться рубіжний контроль за тестовою програмою або інший вид контролю за рахунок годин, що передбачені на семінарські заняття. В кінці програми подано перелік практичних навиків, якими повинен оволодіти лікар за час навчання відповідно спеціалізовано-професійним компетенціям за спеціальністю "Педіатрія", призначеної для аспірантів очної (денної, вечірньої), заочної форм навчання та список рекомендованої літератури.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

відповідно спеціалізовано-професійним компетенціям за спеціальністю "Педіатрія". Тривалість – 360 годин (12 кредитів, аудиторна робота – 100 годин, самостійна робота – 260 годин)

Контингент слухачів - аспіранти денної/вечірньої очної та заочної форми навчання.

Коди	Назва курсу	Кількість навчальних годин			
		Лекції	Практичні заняття	Семінари	Усього
1	2	3	4	5	6
1	Організація лікувально-профілактичної допомоги дітям.	1	0	0	1
2	Контроль за станом здоров'я і розвитком дітей. Рубіжні стани	1	2	0	3
3	Харчування здорових і хворих дітей. Хронічні розлади харчування.	1	2	2	5
4	Основи клінічної імунології, генетики	1	2	1	4
5	Хвороби новонароджених	1	4	2	7
6	Хвороби органів дихання.	1	4	2	7
7	Алергічні хвороби	1	4	4	9
8	Хвороби органів кровообігу	1	2	2	5
9	Системні хвороби сполучної тканини. Васкуліти. Ревматизм.	1	4	3	8
10	Хвороби органів кровотворення. Геморагічні захворювання	1	2	1	4
11	Хвороби органів травлення	1	4	4	9
12	Захворювання сечостатевої системи	1	1	0	2

13	Захворювання ендокринної системи	1	1	1	3
14	Захворювання нервової системи	1	2	2	5
15	Невідкладні стани	1	2	2	5
16	Інфекційні захворювання	1	2	0	3
17	Імунопрофілактика	1	1	0	2
18	Принципи фармакотерапії в педіатрії.	1	1	0	2
	Іспит			4	4
	Разом	18	40	30	88
	<i>Додаткові програми:</i>				
19.	Імунологія	0	0	2	2
20	Проблеми СНІДу	0	0	2	2
21	Організація невідкладної медичної допомоги населенню в надзвичайних ситуаціях	0	0	2	2
22	Радіаційна медицина	2	0	0	2
23	Особливо небезпечні інфекції	0	0	2	2
24	Психологічні особливості дитини з хронічною соматичною патологією. Порушення психіки та надання кризової допомоги дітям, постраждалим внаслідок надзвичайних ситуацій в зоні АТО	0	0	2	2
	Разом	2	0	10	12
	Всього	20	40	40	100
	Самостійна робота				260
	Взагалі				360

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРАКТИКУМ

Невід'ємною частиною опанування навчального курсу професійної та практичної підготовки за науковою спеціальністю (спеціалізацією) в аспірантурі та поза аспірантурою є педагогічний практикум.

Мета – забезпечення формування та розвитку освітньо-прикладних компонентів викладацьких компетентностей. Завданнями педагогічного практикуму є оволодіння навиками підготовки навчально-методичної документації, проведення аудиторних занять, організації позааудиторної роботи здобувачів вищої та/або післядипломної освіти, заходів безперервного професійного розвитку. Педагогічний практикум проводять, як правило, на випусковій кафедрі, або на кафедрі, на якій працює науковий керівник здобувача вищої освіти. Педагогічний практикум проходить під організаційно-методичним керівництвом науково-педагогічного працівника зазначеної кафедри, який є куратором відповідної навчальної дисципліни професійної та практичної підготовки за науковою спеціальністю (спеціалізацією), що опановує здобувач вищої освіти. Рішенням, обговореним і схваленим на засіданні кафедри, організаційно-методичне керівництво педагогічним практикумом може бути покладено на іншого науково-педагогічного працівника відповідної кафедри, в тому числі, на наукового керівника здобувача вищої освіти. Загальний обсяг педагогічного практикуму становить 30 годин (1 кредит), що виділяються та обліковуються в межах годин самостійної роботи здобувача вищої освіти за відповідною навчальною дисципліною професійної та практичної підготовки за науковою спеціальністю (спеціалізацією). Зміст заходів педагогічного практикуму та послідовність їх виконання визначається у індивідуальному плані педагогічного практикуму здобувача вищої освіти, що погоджується керівником педагогічного практикуму та затверджується завідувачем кафедри, на якій проводиться педагогічний практикум. Звіт про проходження педагогічного практикуму здобувача вищої освіти погоджується керівником педагогічного практикуму, обговорюється та схвалюється на засіданні кафедри, на якій проводився педагогічний практикум, та затверджується завідувачем даної кафедри. Форма індивідуального плану педагогічного практикуму здобувача вищої освіти, звіту про проходження педагогічного практикуму, навчально-методичних документів, що готує здобувач вищої освіти в межах виконання завдань педагогічного практикуму, визначається Альбомом форм. Відповідальність за організацію, проведення та контроль якості педагогічного практикуму покладається на завідувача кафедри, на якій проводився педагогічний практикум, а саме: завідувача випускової кафедри або завідувача кафедри, на якій працює науковий керівник здобувача вищої освіти.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни "Педіатрія" підготовки докторів філософії (PhD) в аспірантурі очної (денної, вечірньої) та заочної форм навчання за спеціальністю 228 Педіатрія

Коди	Назва курсу, розділу, теми
1	2
01.	<i>Організація лікувально-профілактичної допомоги дітям</i>
01.01	Вплив соціальних, біологічних та екологічних факторів на здоров'я дитини
01.02	Організація лікувально-профілактичної допомоги дітям. Рівні надання медичної допомоги дітям. Організація роботи дільничного лікаря-педіатра, педіатра дошкільно-шкільних закладів, лікаря-педіатра стаціонару. Організація роботи кабінету здорової дитини поліклініки
01.03	Основні накази та інструкції з охорони здоров'я дітей. Правові аспекти роботи педіатра
01.04	Захворюваність та смертність дітей різних вікових груп. Шляхи зниження дитячої смертності
01.05	Основні принципи роботи лікувального закладу, який має статус «Лікарні, доброзичливої до дитини»
01.06	Інноваційні технології в наданні медичної допомоги підліткам. Створення центрів (клінік), дружніх до молоді (КДМ). Політика КДМ. Цілі, задачі, принципи роботи, цільові групи КДМ.
01.07	Підготовка дітей до вступу в дошкільні заклади та в школу. Шкільна медицина. Фізичне виховання учнів в загально-освітніх навчальних закладах.
01.08	Біоетика
02.	<i>Контроль за станом здоров'я і розвитком дітей. Рубіжні стани</i>
02.01	Контроль за розвитком і станом здоров'я дітей різних вікових груп.
02.02	Соціопсихологічні особливості підлітків. Психопатологічні синдроми в підлітковому віці (криза періоду дорослішання)
02.03	Порушення фосфорно-кальцієвого обміну Рахіт та рахітоподібні

	захворювання у дітей, гіпервітаміноз Д
02.04	Спазмофілія та її диференційна діагностика з іншими судомними синдромами
02.05	Синдром недиференційованої дисплазії сполучної тканини у дітей. Малі аномалії клапанно-хордального апарату. Пролапс клапанів серця
02.06	Синдром раптової смерті
02.07	Гіпо- та гіпервітамінози у дітей. Мікроелементозні порушення у дітей
03.	<i>Харчування здорових і хворих дітей</i>
03.01	Сучасна концепція збалансованого харчування. Принципи грудного вигодовування немовлят, сформульовані ВООЗ, і шляхи їх впровадження
03.02	Рациональне вигодовування дітей першого року життя, принципи організації виключно грудного, доповненого та штучного вигодовування. Методи розрахунку добового об'єму їжі та режиму харчування
03.03	Використання молочних сумішей, адаптованих та неадаптованих концентратів та консервів у харчуванні дітей грудного віку
03.04	Харчування здорових дітей старших одного року: від 1 до 3 років, дошкільного та шкільного віку
03.05	Харчування хворої дитини. Корекція харчування. Лікувальні суміші
03.06	Недостатність харчування. Білково-енергетична недостатність. Методи корекції харчування.
03.07	Харчування дітей з генетичною та спадковою патологією
03.08	Часткове парентеральне харчування
04	<i>Медична генетика. Імунологія</i>
04.01	Організаційні принципи допомоги хворим із спадковими захворюваннями, завдання медико-генетичного консультування
04.02	Спадковість і патологія. Принципи діагностики та лікування спадкових захворювань. Скринінг-діагностика спадкових та інших захворювань у дітей
04.03	Спадкові порушення обміну амінокислот
04.04	Спадкові порушення обміну вуглеводів
04.05	Спадкові порушення обміну ліпідів
04.06	Синдром множинних вад розвитку

04.07	Мітохондріальні захворювання
04.08	Імунітет та імунопатологічні стани
04.09	Первинні імунодефіцитні стани
04.10	Основні принципи клінічної та лабораторної діагностики імунодефіцитних станів у дітей
04.11	Вторинні імунодефіцитні стани, принципи діагностики, лікування та профілактики. Особливості діагностики та лікування дітей з повторними епізодами респіраторної інфекції
04.12	ВІЛ-інфекція у дітей
04.13	Сучасні методи імунокорекції
05.	<i>Хвороби новонароджених</i>
05.01	Анатомо-фізіологічні особливості доношеної та недоношеної дитини
05.02	Оцінка гестаційного віку та морфо-функціональної зрілості. Затримка внутрішньоутробного розвитку. Діти з малою та дуже малою масою тіла при народженні
05.03	Рубіжні стани новонароджених
05.04	Вигодовування доношеної та недоношеної дитини. Принципи успішного грудного вигодовування.
05.05	Синдром дихальних розладів
05.06	Вроджена пневмонія
05.07	Патологія серцево-судинної системи новонародженого
05.08	Дослідження неврологічного статусу новонародженого. Патологія нервової системи новонароджених
05.09	Асфіксія новонародженого.
05.10.	Проведення первинної реанімації новонароджених
05.11	Пологові пошкодження новонароджених, первинна і невідкладна допомога
05.12	Пологова травма ЦНС
05.13	Диспансерний нагляд за новонародженими з перинатальними ураженнями ЦНС
05.14	Фетальний алкогольний синдром
05.15	Вроджені аномалії розвитку
05.16	Неонатальні жовтяниці
05.17	Гемолітична хвороба новонароджених
05.18	Інфекції шкіри новонароджених
05.19	Сепсис новонароджених

05.20	Менінгіти, енцефаліти у новонароджених
05.21	Геморагічна хвороба новонароджених. Диференційний діагноз. Лікування
05.22	Патологія органів сечової та статеві системи у новонароджених
05.23	Анемії новонароджених та анемії передчасно народжених дітей
05.24	Внутрішньоутробні інфекції (токсоплазмоз, цитомегаловірусна інфекція, лістеріоз, хламідійна інфекція, герпес, сифіліс, фетальні гепатити)
05.25	Некротизуючий ентероколіт у новонароджених
05.26	Основні принципи організації роботи лікаря неонатолога в пологовому будинку
05.27	Режим щеплення здорових новонароджених
05.28	Основні накази та протоколи МОЗ України з надання допомоги новонародженим. Перинатальні центри.
06.	<i>Хвороби органів дихання</i>
06.01	Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання
06.02	Методи дослідження органів дихання та їх інтерпретація
06.03	Гострі респіраторні захворювання
06.04	Бронхіт. Бронхіоліт
06.05	Гострий стенозуючий ларингіт. Епіглотит
06.06	Пневмонія, сучасна етіологічна структура, патогенез, клініка, лікування. Негоспітальна пневмонія. Госпітальна (нозокоміальна) пневмонія
06.07	Особливості перебігу пневмонії в залежності від етіологічного чинника та віку
06.08	Ускладнення пневмоній у дітей (плеврити, абсцеси, піопневмоторакс)
06.09	Муковісцидоз, сучасні принципи діагностики, лікування, реабілітації
06.10	Хронічні неспецифічні захворювання легень (аномалії розвитку бронхолегеневої системи, ідіопатичний фіброзучий альвеоліт, гемосидероз легень та ін.)
06.11	Бронхоектатична хвороба
06.12	Хронічні хвороби мигдаликів, аденоїдів і пов'язані з ним захворювання в пульмонології
06.13	Отити у дітей
06.14	Хвороби придаткових пазух носа

06.15	Реабілітація хворих з хронічною бронхо-легеневою патологією. Показання для направлення хворих на консультацію до лікаря-пульмонолога та торакального хірурга
07	Алергічні хвороби
07.01	Астма. Патогенез, діагностика, вікові особливості перебігу. Сучасна концепція лікування. Астматичний стан, невідкладна допомога
07.02	Атопічний дерматит
07.03	Алергійний риніт. Полінози
07.04	Алергійний кон'юнктивіт
07.05	Кропив'янка
07.06	Токсико-алергічні реакції
08.	Хвороби органів кровообігу
08.01	Анатомо-фізіологічні особливості органів серцево-судинної системи
08.02	Клінічні методи дослідження органів серцево-судинної системи та їх інтерпретація
08.03	Функціональні методи дослідження органів серцево-судинної системи та їх інтерпретація
08.04	Артеріальна гіпертензія. Хвороби, що характеризуються підвищеним кров'яним тиском у дітей
08.05	Артеріальна гіпотензія
08.06	Синдром вегетативних порушень, особливості їх проявів у підлітковому віці
08.07	Вроджені вади серця і магістральних судин
08.08	Кардіоміопатії у дітей
08.09	Міокардит
08.10	Ендокардит
08.11	Перикардит
08.12	Порушення серцевого ритму і провідності
08.13	Серцева недостатність у дітей, принципи терапії
08.14	Показання для направлення хворих на консультацію до лікаря-кардіолога та кардіохірурга
08.15	Особливості санаторно-курортного лікування кардіологічних хворих
09	Системні хвороби сполучної тканини. Васкуліти Ревматизм.
09.01	Гостра ревматична лихоманка. Хронічна ревматична хвороба

	серця. Набуті вади серця. Принципи вторинної профілактики та реабілітації при гострій ревматичній лихоманці
09.01	Ювенільний ідіопатичний артрит
09.02	Суглобовий синдром у дітей
09.03	Реактивні артрити у дітей
09.04	Системний червоний вовчак
09.05	Склеродермія. Дерматоміозит
09.06	Системні васкуліти у дітей
09.07	Принципи терапії системних хвороб сполучної тканини
09.08	Системні васкуліти у дітей.
09.09	Диференційна діагностика субфебрильних станів
10.	<i>Хвороби органів кровотворення. Геморагічні захворювання</i>
10.01	Дослідження периферичної крові та його клінічна оцінка. Імуногематологічні дослідження
10.02	Семіотика захворювань органів кровотворення у дітей
10.03	Анемія у дітей
10.04	Лейкоз. Гістіоцитоз
10.05	Збільшення лімфатичних вузлів. Неспецифічний лімфаденіт
10.06	Лейкемоїдні реакції
10.07	Порушення згортання крові. Гемофілія. Пурпура
10.08	Хвороба Ходжкіна (лімфогранулематоз). Неходжкінська лімфома
10.09	Диспансеризація хворих з патологією органів кровотворення. Показання для направлення хворих на консультацію до лікаря-гематолога
11.	<i>Хвороби органів травлення</i>
11.01	Анатомо-фізіологічні особливості органів травлення
11.02	Семіотика захворювань органів травлення у дітей
11.03	Методи дослідження органів травлення та їх інтерпретація
11.04	Функціональні хвороби кишечника у дітей раннього віку: функціональна діарея. функціональні кольки, функціональний закріп
11.05	Захворювання стравоходу. Малюкова регургітація, румінація. Езофагіт. Гастроезофагеальний рефлюкс
11.06	Природжені вади розвитку шлунково - кишкового тракту. Пілоростеноз. Хвороба Гіршпрунга
11.07	Захворювання шлунку та дванадцятипалої кишки. Гастрити,

	гастроуденіти
11.08	Виразка шлунку та дванадцятипалої кишки
11.09	Синдром подразненого кишечника. Синдром порушеного росту бактерій в кишечнику
11.10	Захворювання товстої і тонкої кишки. Неінфекційний ентерит та коліт
11.11	Виразковий коліт. Хвороба Крона.
11.12	Мальасиміляція у дітей раннього віку
11.13	Гепатози (пігментний, жировий)
11.14	Хронічний гепатит, цироз печінки
11.15	Хвороби жовчного міхура та жовчовивідних шляхів
11.16	Хвороби підшлункової залози
11.17	Гельмінтози
11.18	Диспансеризація та реабілітація хворих з патологією органів шлунковокишкового тракту. Показання для направлення хворих на консультацію до лікаря-гастроентеролога
11.19	Хірургічні захворювання травної системи (атрезія стравоходу, вроджена діафрагмальна грижа, пілоростеноз, інвагінація кишок, атрезія жовчних ходів, гострий аппендицит, перитоніт, хвороба Гіршпрунга, вади розвитку прямої кишки і відхідника)
12.	<i>Хвороби сечостатевої системи</i>
12.01	Анатомо-фізіологічні особливості органів сечової системи
12.02	Семіотика захворювань органів сечової системи
12.03	Методи дослідження сечової системи та оцінка їх результатів 1
2.04	Гострий та хронічний гломерулонефрит
12.05	Мікробно-запальні захворювання нирок та сечових шляхів. Тубулоінтерстиціальний нефрит. Рефлюкс-нефропатія
12.06	Дисметаболічна нефропатія. Сечокам'яна хвороба
12.07	Спадкові та вроджені хвороби сечової системи
12.08	Нейрогенні розлади сечовипускання
12.09	Гостра та хронічна ниркова недостатність, принципи діагностики та лікування
12.10	Диспансеризація та реабілітація хворих з патологією сечової системи. Показання для направлення хворих на консультацію до лікаря-нефролога та уролога
12.11	Гінекологія дитячого та підліткового віку
13.	<i>Захворювання ендокринної системи</i>

13.01	Анатомо-фізіологічні особливості органів ендокринної системи
13.02	Семіотика захворювань, методи дослідження ендокринної системи та оцінка їх результатів
13.03	Ендокринна патологія у дітей раннього віку
13.04	Ендокринологічні зміни в пре-і пубертатному періоді
13.05	Хвороби щитоподібної залози. Гіпотиреоз, рання діагностика
13.06	Цукровий діабет у дітей
13.07	Невідкладні стани при цукровому діабеті. Коми
13.08	Адреногенітальний синдром
13.09	Порушення росту у дітей
13.10	Хвороби паращитоподібних залоз.
13.11	Диспансеризація та реабілітація хворих з ендокринною патологією. Показання для направлення хворих на консультацію до ендокринолога
14.	<i>Захворювання нервової системи</i>
14.01	Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи
14.02	Методи дослідження нервової системи та їх інтерпретація
14.03	Неспецифічні реакції нервової системи
14.04	Дитячий церебральний параліч. Медико-соціальна реабілітація
14.05	Судинні хвороби головного мозку
14.06	Пренатальні та перинатальні ураження центральної нервової системи
14.07	Демієлінізуючі захворювання нервової системи
14.08	Запальні захворювання центральної нервової системи (енцефаліти, менінгіти)
14.09	Епілепсія у дітей
14.10	Фізіологія вегетативної нервової системи. Неврологічна симптоматика при розладах вегетативної нервової системи
14.11	Неврозоподібні стани у дітей
14.12	Пухлини нервової системи у дітей
15.	<i>Невідкладні стани</i>
15.01	Первинна реанімація. Реанімаційні заходи при зупинці серця, дихання. Реанімація новонароджених дітей. Діагностика смерті мозку
15.02	Гостра дихальна недостатність. Невідкладна допомога та лікування
1	2

15.03	Гостра надниркова недостатність. Невідкладна допомога та лікування
15.04	Гостра серцева недостатність. Гостра судинна недостатність. Невідкладна допомога та лікування
15.05	Енцефалічна реакція, судомний синдром. Невідкладна допомога та лікування
15.06	Коми, диференційна діагностика. Невідкладна допомога та лікування
15.07	Гострі алергічні реакції. Невідкладна допомога та лікування
15.08	Гостра ниркова недостатність. Невідкладна допомога
15.09	Гостра печінкова недостатність. Синдром Рея. Невідкладна допомога та лікування
15.10	Невідкладна допомога при захворюваннях крові, геморагічних захворюваннях
15.11	Гострі токсикози в ранньому віці. Невідкладна допомога та лікування
15.12	Діагностика та лікування шоку. Невідкладна допомога при інфекційнотоксичному шоці
15.13	Невідкладна допомога при отруєннях, укусах змій, комах, собак
15.14	Невідкладна допомога при пошкодженнях, травмах, опіках
15.15	Гіпертермічний синдром
16.	<i>Інфекційні захворювання</i>
16.01	Основні клінічні симптоми та синдроми при інфекційних хворобах
16.02	Дифтерія
16.03	Менінгококова інфекція
16.04	Вірусні гепатити
16.05	Кашлюк
16.06	Паротитна інфекція
16.07	Інфекції, що супроводжуються екзантемою
16.08	Гострі кишкові інфекції
16.09	Стрептококова інфекція
16.10	Стафілококова інфекція
16.11	Захворювання, спричинені найпростішими
16.12	Грибкові інфекції у дітей
16.13	Інфекція, що передається від домашніх тварин
16.14	Інфекції з трансмісивним шляхом передачі

16.15	Ранова інфекція. Правець
16.16	Вроджені інфекції
16.17	Герпетична інфекція
16.18	Поліомієліт. Ентеровірусні інфекції
16.19	Протиепідемічна робота педіатра поліклініки, стаціонару, шкільно-дошкільного закладу, санаторію. Основні документи та накази
16.20	Організація лікування дітей на дому з гострими інфекційними захворюваннями. "Стаціонар на дому" - принципи організації, обов'язки педіатра
16.21	Диспансеризація та реабілітація хворих, що перенесли інфекційне захворювання
17.	Імунопрофілактика
17.01	Класифікація препаратів для проведення вакцинації.
17.02	Національний календар щеплень. Документи, що регламентують проведення щеплень в Україні
17.03	Неблагоприємні події після імунізації (НППІ). Порядок реєстрації НППІ. Розслідування випадку НППІ
17.04	Проведення вакцинальної сесії. Правила введення вакцин
17.05	Збереження та транспортування вакцин
17.06	Протипоказання до вакцинації
17.07	Щеплення за станом здоров'я. Рекомендовані щепленні
18.	Принципи фармакотерапії в педіатрії
18.01	Антибіотикотерапія в педіатрії
18.02	Особливості гормонотерапії в педіатричній практиці
18.03	Фармакотерапія в пульмонології
18.04	Фармакотерапія в кардіології
18.05	Фармакотерапія в гастроентерології Додаткові програми
19.	Імунологія
19.01	Структура та функції імунної системи при захворюваннях внутрішніх органів
19.02	Ятрогенна хвороба
20.	Проблеми СНІДу
20.01	Проблеми ВІЛ-інфекції. Епідемія ВІЛ-інфекції як глобальний процес. Огляд розвитку епідемії ВІЛ/СНІДу в світі та Україні
20.02	Патогенез, епідеміологія, класифікація і клінічний перебіг ВІЛ-інфекції

20.03	Принципи лабораторної діагностики ВІЛ-інфекції. Методи профілактики, Попередження передачі ВІЛ від матері до дитини
21.	<i>Організація невідкладної медичної допомоги населенню в надзвичайних ситуаціях</i>
21.01	Організація медичної допомоги ураженим при надзвичайних ситуаціях
21.02	Медико-тактична характеристика катастроф мирного часу
21.03	Організація і завдання служби екстреної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях
21.04	Організація лікувально-евакуаційного забезпечення уражених при надзвичайних ситуаціях
22.	<i>Радіаційна медицина</i>
22.01	Гостра променева хвороба
22.02	Хронічні і віддалені наслідки опромінення
22.03	Диспансеризація осіб, які зазнали дії радіаційного опромінення
23.	<i>Особливо небезпечні інфекції</i>
23.01	Класифікація за збудниками інфекції та механізмом передачі
23.02	Холера
23.03	Ботулізм. Дизентерія. Сальмонельоз. Тифи - черевний, висипний, поворотний
23.04	Дифтерія. Аденовірусна інфекція дихальних шляхів
23.05	Чума. Гарячки: жовта, Ку, геморагічна та ін.
23.06	Сибірська виразка
24.	Психологічні особливості дитини з хронічною соматичною патологією. Виявлення порушень психіки та надання кризової допомоги дітям, постраждалим внаслідок надзвичайних ситуацій в зоні АТО

ПЕРЕЛІК

**компетентностей відповідно до нормативної навчальної дисципліни
«Педіатрія» підготовки докторів філософії (PhD) в аспірантурі за
спеціальністю 228 Педіатрія**

Спеціалізовано-професійні компетенції

- Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій медицини у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу.
- Здатність відокремлювати структурні елементи, які складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності 228 «Педіатрія» спеціалізація 14.01.10 –Педіатрія.
- Здатність виділити та зафіксувати провідний клінічний симптом або синдром патологічного стану чи захворювання; шляхом співставлення зі стандартами, використовуючи попередні дані анамнезу хворого та дані огляду хворого, на основі провідного клінічного симптому або синдрому, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення поставити найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання
- Здатність використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження хворого, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за певним алгоритмом, здійснювати диференціальну діагностику захворювань для тематичних напрямків зі спеціальності «Педіатрія» спеціалізація 14.01.10 – Педіатрія.
- Здатність на підставі даних про стан здоров'я дитячого населення та про наявність впливу на нього навколишнього середовища, використовуючи існуючі методи, в межах первинної медико-санітарної допомоги дитячому населенню здійснювати систему санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів щодо: організації раціонального харчування, водопостачання; організації раціонального харчування, водопостачання; первинної профілактики захворювань і травм; пропаганди здорового способу життя.
- Здатність в умовах лікувальної установи, навчально-виховних, оздоровчих закладів, на виробництві, використовуючи узагальнену процедуру оцінки стану здоров'я дітей, знання про дитину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм,

шляхом прийняття обґрунтованого рішення, серед закріпленого контингенту населення: формувати диспансерні групи хворих; сформувати групи здорових, що підлягають диспансерному нагляду (новонароджені, діти, підлітки);

- Здатність в умовах лікувальної установи на підставі результатів епідеміологічного обстеження осередків інфекційних хвороб, епідеміологічного аналізу, використовуючи існуючі профілактичні та протиепідемічні методи
- Здатність в умовах медико-профілактичної установи використовуючи статистичні та лабораторні методи, здійснювати епідеміологічний аналіз інфекційної захворюваності населення, виявляючи: групи ризику; території ризику; час ризику; фактори ризику
- Здатність прогнозувати науково обґрунтовані підходи до модернізації вітчизняної системи охорони здоров'я, організувати та забезпечувати процеси управлінської діяльності з урахуванням процесів реформування галузі.

ПЕРЕЛІК

практичних навичок в межах спеціалізовано-професійної компетенції за спеціальністю "Педіатрія" аспірантів очної (денної, вечірньої) та заочної форм навчання

№ пп	Назва навичок та умінь
1	2
1	Проведення внутрішньом'язових, внутрішньовенних, підшкірних ін'єкцій. Вміти налагодити інфузійну терапію
2	Вимірювання артеріального тиску на верхніх та нижніх кінцівках
3	Визначення групи крові та резус-фактор
4	Проведення плевральної пункції
5	Проведення люмбальної пункції
6	Промивання шлунку
7	Проведення катетеризації сечового міхура
8	Визначення симптомів Ортолані, Барлоу на предмет виявлення дисплазії кульшових суглобів
9	Проведення очисної та лікувальної клізми
10	Знання техніки запису електрокардіограми та алгоритм її розшифровки
11	Проведення контакту «шкіра до шкіри», раннього прикладання до грудей матері
12	Визначення гестаційного віку, морфо-функціональної зрілості та фізичного розвитку новонародженого.
13	Проведення інгаляцій
14	Проведення пульсоксиметрії та оцінка показників
15	Проведення діагностики глюкозурії, кетонурії, протеїнурії за допомогою експрес-методів
16	Проведення первинної реанімації дітям різних вікових груп
17	Проведення первинної реанімації новонародженим
18	Надання першої лікарської допомоги при надзвичайних станах на догоспітальному етапі (анафілактичний шок, гостра дихальна, серцева, судинна недостатність, інфекційнотоксичний шок, синдром дегідратації, гостра крововтрата, напад астми, судоми, гіпертермічний синдром, коматозні стани, отруєння, утоплення, обмороження, опіки, синдром тривалого розчавлення)
19	Проведення первинної обробки рани
20	Зупинка кровотеч різної локалізації та походження
21	Імобілізація кінцівок при їх переломах
22	Знання техніки проведення та оцінка реакції Манту
23	Пальпація пульсу на стегнових артеріях
24	Методика проведення експрес-діагностики гострих інфекційних хвороб

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Робота в клініках інституту для дітей молодшого та старшого віку (курація хворих під керівництвом керівника, чергування в клініці)	96
2	Участь в проведенні лабораторно-інструментальних обстежень, відпрацювання практичних навичок	20
3	Робота в бібліотеці інституту	58
4	Ознайомлення з останніми міжнародними дослідженнями та рекомендаціями в комп'ютерних класах	54
5	Відпрацювання практичних навичок із застосуванням муляжів в навчальних кабінетах інституту	32
	Разом	260

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Участь в клінічних обговореннях, консилиумах складних пацієнтів
Статистичний аналіз отриманих результатів
Підготовка огляду літератури з вибраної тематики
Підготовка матеріалів для НДР, статей
Презентація результатів дослідження

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні: розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація;

- практичні: практичні навички, клінічна робота, реферати
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності

- методи стимулювання інтересу до навчання: створення ситуації інтересу при викладанні того чи іншого матеріалу
- навчальні дискусії, розбір та аналіз клінічних випадків

3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

- репродуктивні методи - відтворена репродукція як засіб повторення готових зразків або робота за готовими зразками;
- творчі, проблемно-пошукові методи має спиратися на самостійну, творчу пізнавальну діяльність.

Система спирається на загальнонавчаний дидактичний принцип міцності знань, умінь і навичок, який базується на таких вимогах:

- систематичність обліку та контролю;
- всеохопленість (усебічність, повнота) обліку та контролю;
- диференційованість (за окремим предметом) та індивідуальність (за стилем і формами контролю);
- об'єктивність оцінювання;
- урізноманітнення видів і форм контролю;
- єдність вимог до контролю.

4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи:

- дослідницька діяльність під керівництвом наукового керівника
- самостійна робота поза контролем керівника

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Засоби діагностики результатів навчання (засобами оцінювання та методами демонстрування результатів можуть бути:

- екзамени;
- комплексні экзамени;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах;
- інші види).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

Визначити за допомогою якісних критеріїв мінімальний пороговий рівень оцінки і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку.

Зазначити використовувану числову (рейтингову) шкалу.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою практики	
	для екзамену, курсового проекту, практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81	добре	
64-73	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
60-63 33-59	незадовільно з можливістю повторного складання	
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЧБОВО-МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА

1. Педіатрія : нац. підруч.: у 2 т. / Н.Г. Гойда, Р.О. Моїсеєнко, Л.І. Чернишова, Ф.І. Лапій, В.В. Бережний та ін.; за ред. В.В. Бережного; Асоц. педіатрів України МОЗ України. - К. : [б. в.], 2013 - . Т. 1. - 2013. - 1037 с.

2. Педіатрія : нац. підруч.: у 2 т. / Д.Д. Іванов, С.В. Кушніренко, Д.А. Сеймівський, О.А. Каліщук, Л.І. Чернишова та ін.; за ред. В.В. Бережного; Асоц. педіатрів України МОЗ України. - К. : [б. в.], 2013 - Т. 2. - 2013. - 1021 с 3. Nelson textbook 18th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, 10 Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS 4. Педіатрія : підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / О.В. Тяжка та ін.; за ред. О.В. Тяжкої ; Нац. мед. ун-т ім. О.О. Богомольця. - Вид. 4-е, випр. та допов. . - Вінниця : Нова кн., 2016. - 1150

5. Невідкладні стани в педіатричній практиці : навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації, лікарівінтернів / Ю.В. Марушко та ін. - Київ : Медицина, 2016. - 399 с.

Додаткова література

1. Педіатрія : підруч. для студ. мед. фак-тів вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації / В.М. Буряк, Р.Ф. Махмутов, Ю.В.Пошехонова, Н.І. Шабан; за ред. В.М. Буряка ; Донец. нац. мед. ун-т ім. М. Горького, Каф. педіатрії та дит. інфекц. хвороб. - Донецьк : Донбас, 2014. - 514 с.

2. Детские болезни [Текст] : учеб. пособие / Т. Лиссойер, Г. Клэйден ; пер. с англ. под ред. Н.А. Гепше. - М. : Рид Элсивер, 2010. - 586 с.

3. Обрані лекції з педіатрії [Текст] : навч. посіб. для студ. мед. ф-тів вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації / В.М. Буряк ; Донец. нац. мед. ун-т ім. М. Горького, Каф. педіатрії та дит. інфекц. хвороб. - Донецьк : Донбас, 2012. - 258

4. Педіатрія : навч. посіб. [для студ. мед. ф-тів вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації]: у 2 т. / М.Л. Аряев, Н.В. Котова, Н.Ю. Горностаєва, Ю.В. Десятська, Л.Є.Капліна та ін.; за ред. М.Л. Аряєва, Н.В. Котової; Одес. нац. мед. ун-т. - Одеса : ОНМедУ, 2014 - .Т. 1 : Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія. - 2014. - 154 с.

5. Детские болезни [Текст] : учеб. для студентов учреждений высш. проф. образования, обучающихся по спец. 060 103.65 " Педиатрия" по дисциплине "Дет. болезни": в 2 т. / А.М. Запруднов, К.И. Григорьев, Л.А. Харитонова. - 2-е изд., перераб. и доп. - М. : Гэотар-медиа, 2013 - .Т. 1. - 2013. - 765 с. **Інформаційні ресурси**

1. ДЕРЖАВНИЙ ФОРМУЛЯР лікарських засобів. Під редакцією В.Є. Бліхара, В.І. Мальцева, А.М.Морозова, В.Д. Парія, А.В. Степаненко, Т.М. Думенко. Випуск четвертий Київ 2012. http://www.moz.gov.ua/ua/portal/register_formular/ 2. РЕЄСТР медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги (База стандартів медичної допомоги в Україні) <http://www.dec.gov.ua/mtd/index.html>

3. РЕЄСТР медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги (Сучасні документи останніх років розроблені на засадах доказової медицини) <http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr.html>

4. Нові клінічні протоколи Міністерства охорони здоров'я України в сфері доказової медицини <http://guidelines.moz.gov.ua/documents>

Додаток до робочої програми навчальної дисципліни

**Робоча програма та план нормативної навчальної дисципліни
«Педіатрія»** підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

Перезатверджена без змін та доповнень на 2021-2022 навчальний рік на
засіданні вченої ради протокол від 14.07.21 № 8

Голова вченої ради,
академік НАМН України, професор

Ю.Г. Антипкін

Антипкін Ю.Г.